
RESPOSTA DE LA COMISSIÓ D'EMPARA

PETICIONÀRIA: Cap del Departament de Serveis Jurídics-
Secretaria del Districte de Sarrià-Sant Gervasi. 3 JULIOL 2025

1. SOL·LICITUD

Fer un informe d'aclariment sobre les qüestions següents:

1. Poden els consellers/res de Districte que formen part de cada Consell de Barri -d'acord amb l'article 63.1 c) del Reglament- intervenir en les sessions d'aquests? En cas que la resposta sigui afirmativa, en quin bloc de l'article 65 on s'estructuren les sessions dels Consells de Barri poden intervenir?
2. Si un conseller/ra de Districte no forma part d'un Consell de Barri d'acord amb l'article 63.1 c) del Reglament, pot intervenir en les seves sessions? En cas que la resposta sigui afirmativa, en quin bloc de l'article 65 on s'estructuren les sessions dels Consells de Barri poden intervenir?
3. Si un conseller/ra de Districte no forma part d'un Consell de Barri d'acord amb l'article 63.1 c) del Reglament, però és veí del barri, pot intervenir en les sessions del Consell de Barri corresponent en qualitat de veí/ciudadà?

2. REQUISITS O ELEMENTS FORMALS

2.1 ÀMBIT OBJECTIU

Pel que fa a l'àmbit objectiu, la sol·licitud presentada es troba entre les funcions encomanades a la Comissió en l'article 110.2 del Reglament de participació (RPC) *"aclarir els dubtes interpretatius que es puguin plantejar amb ocasió de la seva aplicació"*.

2.2. ÀMBIT SUBJECTIU

La peticionària, funcionària municipal, està legitimada per presentar la seva sol·licitud, d'acord amb l'article 110.5 RPC que faculta "l'Ajuntament" a demanar aquesta interpretació. Hem d'entendre dins el concepte "Ajuntament" les persones amb responsabilitat política o tècnica.

3.RESPOSTA DE LA COMISSIÓ D'EMPARA

3.1 CONSIDERACIONS INICIALS

- A. Tal com es diu a l'article 63.1 c), un/a conseller/a de districte de cada grup municipal serà membre del Consell de barri (i només un/a).
 - B. A diferència del Ple del Districte, on hi ha una representació proporcional dels vots emesos en el districte, el fet que només hi hagi un/a conseller/a per grup municipal que formi part del Consell de Barri ens indica que la prioritat aquí no és ni la representativitat, ni la presa de decisions, sinó la pura pluralitat, "de manera que es faciliti la més àmplia varietat d'opcions i opinions" (segons recull l'article 42.4 del RPC).
 - C. El Consell de Barri és l'espai de participació local més pròxim a la ciutadania i on s'ha de poder produir un diàleg directe per parlar de temes específics d'aquell barri entre els veïns i veïnes del barri i els representants municipals, especialment aquells que formen part de la Comissió de Govern del Consell Municipal de la ciutat
- No és un espai, en primer terme, per prendre decisions, sinó per l'escolta activa, la informació, l'intercanvi d'idees, que després tenen una segona instància per ser debatudes en el Ple del Districte. Per tant, ha de primar la proximitat, però també la pluralitat.

3.2 SOBRE LA PRIMERA PREGUNTA

Els consellers i les conselleres de districte que formen part del Consell de Barri, tenen dret a intervenir en les sessions del Consell, perquè la seva condició de membres d'aquest òrgan col·legiat els hi atorga aquest dret (article 18.2 de Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya).

Cal recordar que el Consell de Barri és un òrgan de participació, no és un espai de debat partidista, ni un òrgan de govern municipal. La seva funció

principal és “*ser canal de participació ciutadana en el desenvolupament de polítiques públiques de proximitat i convivència i afavorir la cohesió social i la millora de la qualitat de vida*” (62 RPC).

Es pretén afavorir el diàleg, l'opinió i el contrast d'idees sobre allò que l'Ajuntament fa o hauria de fer.

L'Exposició de Motius del Reglament ens dona criteris per interpretar el contingut del Reglament. El seu apartat 9 ens diu: *L'objecte del Reglament de participació ciutadana és regular els canals de relació entre la ciutadania i l'Ajuntament de Barcelona per facilitar la participació ciutadana en els processos de presa de decisions polítiques i en el funcionament dels serveis municipals.*

La ciutadania es relaciona amb l'Ajuntament en diferents àmbits: com a usuària dels serveis municipals (que són el resultat d'unes polítiques concretes), com a membres d'organitzacions socials o comunitàries o com a actors actius en l'activitat política.

És a dir, l'eix vertebrador del RPC és promoure i facilitar la intervenció ciutadana. Per això, la participació de consellers i conselleres s'ha de realitzar de manera que no limiti ni condicioni aquestes intervencions de la ciutadania, que pugui restar temps i protagonisme a les seves intervencions.

L'article 65.1 RPC, regula el funcionament de les sessions del Consell de Barri i afirma que en el primer bloc “*la representació municipal fa retorn, si escau, de les propostes i del seguiment dels principals acords adoptats en anteriors consells de barri*”. En referir-se a la “representació municipal” cal entendre que no es refereix en exclusiva a l'equip de govern i, per tant, al regidor o regidora de Districte amb aquesta funció, sinó al conjunt de la representació municipal, formada pels regidors i regidores, però també per consellers i conselleres de districte, que formen part del Consell de Barri.

Per tant, és factible, en primer lloc, escoltar les informacions o explicacions de l'òrgan de govern municipal, representat pel regidor o regidora de Districte corresponent. Però, a continuació, i en consonància amb la dinàmica deliberativa, característica dels òrgans de participació, i amb la lògica parlamentària (i no presidencialista) de la representació democràtica en el sistema català i espanyol, ha d'haver-hi un torn de paraules, en relació estrictament als temes d'aquesta intervenció, per tal que puguin parlar, si ho desitgen, els consellers i les conselleres de barri, que com a representants del seu grup municipal assisteixin, ja que també s'inclouen dins el concepte “representació municipal”.

Les seves opinions sobre una matèria a nivell de barri han de poder ser escoltades pels veïns i les veïnes d'aquell barri. Aquesta funció no ha de

ser restringida i exclusiva de l'espai del Ple del Districte, furtant aquesta possibilitat a l'òrgan de participació més proper. El Consell de Barri no és una audiència, una altra tipologia d'òrgan de participació, ni un debat a dos entre l'equip de govern i la ciutadania.

Però, les intervencions d'aquests consellers i conselleres de barri són instrumentals, al servei del principi de la pluralitat (article 42. 2 RPC), això és, al servei del debat de la ciutadania per fer-lo més ric i fonamentat, sobre la base d'una mostra més variada de dades, perspectives o arguments dels diferents interessos concurrents.

El seu caràcter instrumental i el límit temporal de cada sessió (article 65.2 RCP) fa necessari que l'abast de les intervencions dels consellers i conselleres de barri s'acoti a l'exposició succinta de fets i arguments, respecte al concret punt de l'ordre del dia de la sessió.

En definitiva, en les dinàmiques de les sessions del barri cal garantir la prevalença de les intervencions de la ciutadania sobre els consellers de barri, i, en tots dos casos, amb ple respecte a les opinions de les persones assistents (art. 4. c del RCP) i als principis constitucionals i estatutaris del nostre estat social i democràtic de dret i a la Convenció europea de Drets Humans.

L'article 65.1 RPC indica la dinàmica de les sessions del Consell de Barri i determina que l'ordre del dia s'elabora a la Comissió de Seguiment de la qual forma part el conseller o consellera membre i és aquí on s'ha de concretar la dinàmica de la sessió del Consell de Barri (veure apartat posterior, relatiu a les recomanacions sobre la gestió del temps durant les sessions).

Els consellers i conselleres de districte adscrits al Consell de Barri poden intervenir en els punts indicats a l'article 65.1, apartats a), b) i c). Allò previst a l'apartat d) hauria de ser prioritàriament utilitzat per la ciutadania assistent, limitant la intervenció dels consellers i conselleres únicament per donar resposta a les interpel·lacions ciutadanes, sempre respectant el límit de temps previst.

En tot cas, resulta escaient recordar que, en cas de desacord pel que fa a les matèries objecte de debat als òrgans de participació, existeix la possibilitat de presentar una queixa davant aquesta Comissió d'Empara que emetria informe corresponent (en els termes previstos en l'article 45.4 in fine RCP).

Finalment, pel que fa al quart i darrer bloc de les sessions dels consells de barri, cal fer una referència expressa al "torn de paraules per a la lliure exposició de la ciutadania" (previst l'article 65.1d) RPC). Les persones amb responsabilitat institucional que no formen part del Consell de Barri podran

assistir-hi com a públic, però no podran intervenir en aquest torn. Aquesta limitació té com a finalitat preservar l'espai de participació directa de la ciutadania i evitar qualsevol confusió sobre la naturalesa institucional de les intervencions.

3.3 SOBRE LA SEGONA PREGUNTA

Ens referim també a l'Exposició de motius, en concret al seu apartat 20 que, textualment diu: *Les relacions del Govern municipal i dels regidors o les regidores i dels consellers o les conselleres amb la ciutadania i les seves associacions no es troben únicament als canals establerts en el reglament. Són molt dinàmiques i variades i no es tracta de limitar-les ni de condicionar-les. En tot cas, aquest Reglament exigeix el compliment d'uns mínims determinats per poder qualificar de canals de participació a qualsevol d'aquestes relacions.*

Es configura un sistema en el qual les persones amb responsabilitat política, entre les quals es troben els consellers i les conselleres, tenen canals específics per connectar amb la ciutadania. Relacionant aquest apartat amb l'apartat 9 indicat a la resposta anterior, sembla evident que la voluntat del reglament és prioritzar el debat de la ciutadania amb l'Ajuntament i les persones que el representen.

Si el conseller o consellera no forma part del Consell de Barri, no té dret a intervenir en cap moment. Com hem dit, el lloc de debat polític i de contrast entre els diferents grups municipals es fa en el Consell de Districte o en el Ple Municipal, els òrgans de participació han de prioritzar les aportacions, queixes, propostes i suggeriments de la ciutadania.

Cal recordar que tots els grups municipals del Districte tenen una representació (i només una) en els Consells de Barri. No es pot multiplicar aquesta representació facilitant que altres consellers o conselleres puguin intervenir sense formar part el Consell de Barri.

3.4. SOBRE LA TERCERA PREGUNTA

Un conseller o consellera ho és durant el temps que dura el seu mandat i així és vist públicament. Resulta estrany pretendre intervenir oblidant aquesta condició i pretendre passar com un ciutadà o una ciutadana més. Si s'admetés la possibilitat d'intervenir en el Consell de Barri es podrien produir diferents resultats negatius: el primer, que limitaria o condicionaria la intervenció de persones que no tenen la condició de consellera; el segon, que es podria provocar confusió a les persones presents en el Consell de

Barri quan veuen que persones amb funcions institucionals actuen sense tenir en compte aquesta condició.

D'acord amb la necessitat de prioritzar el protagonisme de la ciutadania i un cop garantida la pluralitat, un conseller o consellera de districte que no sigui membre del Consell de barri en tant que representant (únic) del seu grup municipal no hauria de poder intervenir com a veí/veïna del barri o ciutadà/ciutadana, cosa que deixaria, a més, sense cap efecte les precisions recollides al RPC i que aquí s'han desenvolupat, doncs no hi hauria una diferència real entre els diferents blocs, amb les seves funcions i lògiques, que constitueixen un Consell de Barri.

Si es donés aquesta situació, s'hauria de fer constar que, com a representant polític, no pot intervenir en aquest espai i que disposa del Ple del Districte per fer-ho. En altres paraules, la seva responsabilitat com a conseller o consellera anul·la la capacitat que com a veí o veïna podria tenir, ja que cas contrari, podria pervertir la naturalesa i organització del Consell de Barri, que cal, a més, interpretar en conjunt funcional amb la resta d'òrgans de participació.

D'acord amb l'argumentació indicada a les anteriors preguntes, considerem que una persona que tingui la condició de consellera, no hauria d'intervenir en una sessió del Consell de Barri emparant-se en la seva condició de ciutadana, que no la perd pel fet de ser consellera, però que està condicionada per aquesta funció.

3.5 RECOMANACIONS

3.5.1. SOBRE LA GESTIÓ DEL TEMPS ALS CONSELLS DE BARRI

D'acord amb l'article 65.1 d) RPC, un Consell de Barri no hauria excedir les dues hores i mitja, i cal recordar que el protagonisme principal ha de ser de la ciutadania. En aquest sentit, és fonamental fer una gestió dels temps molt acurada. Aquesta és una funció clau perquè aquest tipus d'espais participatius es desenvolupin amb estàndards de qualitat democràtica, i no resultin un espai en el qual l'esgotament i la mala gestió del temps puguin implicar un allunyament a participar, contribuint a la desconfiança de la ciutadania sobre el sistema institucional.

Seria bo que aquests temps estiguessin predefinitos i la presidència els fes públic abans de començar el Consell de Barri advertint que el temps recomanable d'una intervenció per part dels consellers, conselleres i ciutadania no hauria de passar mai els cinc minuts per afavorir la màxima participació. En cas que no hi hagués prou intervencions previstes per esgotar el temps disposat, les intervencions es podrien allargar.

És important recordar que els Consells de Barri són espais de participació i les intervencions en el darrer punt de les sessions (torn obert de paraules) està dissenyat per a la ciutadania.

Per tal de gestionar bé els temps des del principi, i donat que els consellers i conselleres poden tenir accés als temes a tractar al Consell de Barri a través de la Comissió de Seguiment, és recomanable que anunciïn a la presidència i a la Comissió de Seguiment amb antelació la seva voluntat o no d'intervenir i amb relació a quins punts

3.5.2 RECOMANACIÓ PROCEDIMENTAL

La naturalesa de les preguntes realitzades i les característiques d'especialista jurídica de qui les presenta ens fa pensar que, potser, l'origen de la demanda prové d'una altra persona que ha demanat aquesta informació a la peticionària. Si aquest fos el cas, recomanem a l'Ajuntament que doni instruccions clares al seu personal per tal que a la Comissió ens arribin les peticions directes de les persones interessades sense que el personal municipal faci funcions d'intermediació. La Comissió d'Empara vetlla pel bon exercici dels drets de participació i ens sembla important tenir relacions directes amb les persones afectades o interessades.

Aquest informe es debat a la Comissió en data 8 de juliol de 2025 i s'acorda per unanimitat la seva aprovació en data 18 de juliol de 2025.

**RESUM DE L'INFORME EMÈS AMB RELACIÓ A LA SOL·LICITUD DELS
SERVEIS JURÍDICS DEL DISTRICTE DE SARRIÀ SANT GERVASI
ACORDAT PER UNANIMITAT EL 18 DE JULIOL DE 2025.**

Quin era el dubte?

Des de la Secretaria del Districte de Sarrià-Sant Gervasi, es va demanar aclariments d'interpretació del Reglament de Participació ciutadana sobre qui pot intervenir als Consells de Barri:

1. Poden els consellers/res de Districte que formen part de cada Consell de Barri –intervenir en les sessions d'aquests? Si la resposta es afirmativa, en quin bloc dels Consells de Barri poden intervenir?

Els consellers/es que formen part del Consell de Barri sí poden intervenir.

En forma part del Consell de Barri un conseller/a per cada grup municipal, i poden parlar quan toca la "representació municipal", en els tres primers blocs.

Han de fer intervencions curtes i útils per donar més riquesa al debat ciutadà, no per fer discursos partidistes.

No poden parlar en el torn obert de paraules, que és exclusiu per a la ciutadania.

2. Si un Conseller no forma part del Consell de Barri, pot intervenir en les seves sessions? Si la resposta és afirmativa, en quin bloc dels Consells de Barri poden intervenir?

Els consellers/es que NO formen part del Consell de Barri NO poden intervenir.

Encara que estiguin presents, no poden parlar. Ja que tenen altres espais de debat polític (com el Ple del Districte) per fer-ho.

Això evita que hi hagi una presència política excessiva i es respecti al màxim l'espai de debat i participació de la ciutadania.

3. Si un conseller/a no forma part d'un Consell de Barri, però és veí/veïna del barri , pot intervenir a les sessions de Consells de Barri ?

Un conseller/a que viu al barri però no forma part del Consell tampoc pot intervenir com a veí.

Tot i que sigui ciutadà, la seva condició de càrrec polític és pública i visible.

No es pot fer veure que és només un veí perquè això confondria i podria condicionar la participació d'altres persones.

Recomanació sobre el temps, tot tenint present que les sessions no han de durar més de 2 hores i mitja:

- Cada intervenció (tant de veïns com de consellers/es que en formin part) hauria de durar com a màxim **5 minuts**.
- La presidència hauria d'avisar del temps destinat a cada intervenció al principi de cada sessió per garantir la participació de tothom.

Altres recordatoris i recomanacions:

- Aclariment: Les ordres del dia dels consells de barri es debaten i s'acorden a la comissió de seguiment de cada barri. A la comissió de seguiment estan representats tots els grups municipals. (Art.63 1 c) *Un conseller o una consellera de districte de cada grup municipal*).
- Recordatori: quan hi hagi desacord o dubtes sobre els temes a debatre i incloure en un ordre del dia del Consell de Barri, i una sol·licitud d'inclusió no hagi estat atesa, es pot fer una queixa a la Comissió d'Empara.
- Recomanació: l'Ajuntament hauria de facilitar que les consultes a la Comissió d'Empara les faci directament la persona interessada, no a través d'un tècnic o una tècnica intermediària.
- Aclariment: Els consells de barri són els òrgans de participació ciutadana de proximitat.

Definicions RPC 2022:

Article 62. Els consells de barri. Definició: El Consell de Barri és l'òrgan d'enfortiment comunitari i de participació política de la ciutadana en les qüestions que afecten el territori.

Article 65. Funcionament de les sessions dels consells de barri:

1. Les sessions s'estructuren en quatre blocs: a) En el primer, la representació municipal fa el retorn, si escau, de les propostes i del seguiment dels principals acords adoptats en anteriors consells de barri; a continuació **es mencionen els punts consensuats en la Comissió de Seguiment i s'informa d'ells com a ordre del dia**. b) En el segon, es presenten i debaten les actuacions al territori objectes d'aquell consell i definits en l'ordre del dia. c) En el tercer lloc, s'informa, si escau, de l'estat dels processos participatius, de les consultes ciutadanes i de les iniciatives ciutadanes d'interès d'aquell barri. d) Finalment, s'obre un torn de paraules per a la lliure

exposició de la ciutadania. La Presidència ha de donar prioritat a les intervencions fetes arribar de manera prèvia i per escrit a la Comissió de Seguiment i ha de garantir que la durada del primer bloc no sobrepassi una quarta part del temps total de l'acte, tenint en compte que el temps ideal per a un consell de barri no hauria d'excedir les dues hores i mitja.

2. "En aquest últim bloc, **les persones representants d'entitats i els ciutadans i ciutadanes poden formular les preguntes i suggeriments que desitgin** sobre qualsevol tema relatiu al barri....."